

Avalikkusele mõeldud teave ASi Alexela Terminal ohutusabinõudest ja võimalike õnnetuste ärahoidmisest

Antud infoleht on mõeldud informatsiooniks meie ettevõtte tegevustest ning sellest tulenevatest ohtudest.

1. Asukoht.

AS Alexela Terminal asub aadressil Rae põik 6, Paldiski, Lääne-Harju vald, Harjumaa ja paikneb Paldiski linna ja lõunasadama vahel. Territooriumi pindala on 30343 m². Antud ala jääb Pakri poolsaare edelaserva, Paldiski lahest 100–200 m kaugusele. Ettevõtte geograafilised koordinaadid on: N 59° 20' 27" ja E 24° 04' 18".

Ohutusabinõude osas teavet andvaks vastutavaks isikuks on kvaliteedi- ja ohutusjuht Toomas Saarepere tel: 679 0876, e-mail: toomas.saarepere@alexelaterminal.ee

Kinnitame, et oleme A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte ja meil on koostatud ettevõtja teabeleht, ohutusaruanne ja hädaolukorra lahendamise plaan ning oleme esitanud need kohalikule omavalitsusele ja päästeasutusele. Teabeleht ja ohutusaruanne on esitatud ka Tehnilise Järelevalve Ametile. Omame Tehnilise Järelevalve Ameti poolt väljastatud vastavat tegevusluba. Ettevõtte tegevus vastab Seveso II direktiivile.

AS Alexela Terminal kohustub täitma kõiki kehtivaid ohutuse, keskkonna- ja töötervishoiu- alaseid õigus- ja administratiivakte, standardite ISO 9001:2015, 14001:2015 ja ISGOTT (International Safety Guide for Oil Tankers and Terminals) nõudeid ning teisi normatiive, mida juhtkond on võtnud täitmiseks. Töötajate koolituses on kasutusel ka samal erialal tegutseva ja maailmas rangete ohutusnõuete poolt tunnustatud firma BP juhendmaterjalid ja eeskirjad. Koostöös ASi Tallinna Sadam Paldiski Lõunasadamaga on koostatud ühise tegutsemise plaan juhusliku naftareostuse likvideerimiseks, kus on täpselt määratletud poolte kohustused ja vastutusala. Kütuse juhuslikul sattumisel merevette on võimalik reostusala piirata poomidega ja merre sattunud kütus absorblendiga kokku korjata.

Terminali projekteerimisel on kasutatud Soome ja Ameerika ehitusstandardite normdokumentide nõudeid ning ehitamisel on arvestatud Eesti Vabariigi seadusandluse ja Euroopa Liidus kehtivate keskkonnakaitse normidega. Terminali asukohavalikule ja tehnilisele projektile on teostatud keskkonnamõju hindamine. Kõik mahutid on varustatud sisemiste ujukatustega, mis vähendavad naftaproduktide aurustumist atmosfääri võrreldes tavamahutitega kuni 95%. Mahutid on piiratud betoonvallitusega, mille mahutavus on 10% suurem suurimas mahutis olevast naftasaadusete mahust. Mahutipargi territooriumilt ja raudtee estakaadilt kogutav vihmavesi läbib õlipüüduuri.

2. Terminali tegevuse lühikirjeldus.

ASi Alexela Terminal põhitegevuseks on naftasaaduste ümberpumpamine raudteetsisternidest mahutitesse, lühiajaline ladustamine ja ümberpumpamine tankeritesse, samuti aviabensiini ja alkülaadi tootmine. Terminali territooriumil asub kolmekümne neljast mahutist koosnev mahutipark kogumahuga 357 900 m³, kus toimub naftaproduktide ja kemikaalide ümberlaadimine, ladustamine ning torujuhtme kaudu produktide pumpamine Paldiski Lõunasadama 1. ja 7. kaile, kust laaditakse kütus laevadele.

Töötame kahesuunalisena:

- o rong – mahutid – laev;
- o laev – mahutid – laev (või väikestes kogustes rong).

Terminal on registreeritud avaliku tollilao ja tolliterminalina.

ASis Alexela Terminal on lubatud käidelda järgmisi kemikaale:

Jrk nr	OHTLIKU KEMIKAALI NIMETUS	ÜRO NUMBER, OHUTUNNUS ja R-FRAASID
1	Bensiin (pliiivaba)	1203, F+, Xn, T, N, R12, R48, R20-22, R45
2	Paraksüleen	1307, Xn, 10-20/21-38
3	Isopreen	1218, F+, R12
4	Benseen	1114, F, T, 45-11-48/23/24/25-(52-53)
5	Ortoksüleen	1307, Xn, 10-20/21-38
6	Butaan	1011, F+, R12, R45, R46
8	Isopentaan	1265, F, Xn, N, 12-51/53-65-66-67
9	Diiselmootor	1202, Xn, R36/38, R40, R65
10	Tolueen	1294, F, Xn, R11, R20
11	Toornafta	1267, F+, T R12, R38, R45, R52-53, R65

E - plahvatusohtlik, **O** - oksüdeeruv, **F** - väga tuleohtlik, **F+** - eriti tuleohtlik, **T** - mürgine, **T+** - väga mürgine, **Xn** - kahjulik, **Xi** - ärritav, **C** - sööbiv, **N** - keskkonnoohtlik, **R10** - tuleohtlik kemikaal.

3. Üldinformatsioon suurõnnetuse ohu kohta.

Ohtlike ettevõtete võimalike suurõnnetuste põhjusteks võivad olla:

- inimlik eksimus,
- tehniline rike,
- tootmisprotsessi väljumine kontrolli alt,
- väline vääramatu jõud,
- lennuõnnetus,
- terroriakt.

Olulisemad nendest võivad tuua endaga kaasa väga raskeid tagajärgi ja katastroofi, kuid selle esinemise tõenäosus on väga väike. Seda kinnitab lisaks meie riskianalüüsile ka Eesti ning rahvusvaheline praktika. Kõige tähtsam on vältida õnnetuse tagajärjel välja voolanud naftasaaduse süttimist.

Riskianalüüsi tulemusena selgunud välistest ohuallikatest võib välja tuua järgmised olulisemad ohud:

1. Terrorism, sabotaaž - meie tingimustes äärmiselt väikese tõenäosusega. Kui rahvusvaheline või sisepoliitiline olukord muutub, tuleb sellele suuremat tähelepanu pöörata. Samas on äärmiselt keeruline ka professionaalse relvastatud valve olemasolul terrorismiohtu lokaalselt välistada, kuna väikeste mõõtmetega granaadiheitja, raketi- või miinipildujaga saab naftasaaduste terminalis tekitada katastroofi suure vahemaa tagant. Selle riski tõenäosuse suurenemisel on vaja riiklikul tasemel meetmete rakendamist.
2. Laevameeskonna tegevusetus või vale tegevus võib põhjustada tankeril tulekahju või merereostuse. Antud riskile on rahvusvaheliselt pööratud suurt tähelepanu ja ohutuse tagamiseks laevadel ja laadimisoperatsioonide ajal on välja töötatud iseseisev standard – ISGOTT (International Safety Guide for Oil Tankers and Terminals). Selle nõudeid järgitakse ka Alexela Terminalis ning laadimisoperatsioonide läbiviimise põhimõtted, ohutuse tagamine ja side pidamine lepatakse eelnevalt kirjalikult kokku. Riskianalüüsis on see hinnatud keskmisele riskile, samas on terminal teinud endast sõltuva antud riski vähendamiseks. Osaliselt võib see olla tingitud ka asjaolust et terminalil puudub võimalus olulisel määral kontrollida või mõjutada laeva meeskonna tegevust.
3. Oht naabruses paiknevate ettevõtete tegevusest esineb põhiliselt seoses sadama territooriumil paikneva naftasaaduste torustikuga. Läheduses asuva puidulao põlengu tagajärjel võib soojuskiirgusest kuumeneda naftasaaduste toru. Nii toru tühjendamine kui ka jahutamine on aeganõudev töö. Samuti puudub torus õhuhapnik (torud tühjendatakse lämmastikuga), mistõttu ei ole ülekuumenenud naftaaurudel võimalik plahvatusohtlikku segu moodustada. Teine oht tuleneb sadama territooriumil liikuvate transpordivahendite võimalikust otsasõidust torustikule. Seda on juba oluliselt vähendatud 2004. aastal, kui tõsteti ringi osa torustikust, et vältida transpordivahendite liikumist toru alt läbi.

AS Alexela Terminal tegutseb hädaolukorras vastavalt järgmistele tegevusjuhistele:

- Tulekahju kustutamine mahutipargis
- Tulekahju kustutamine tehnoloogilises pumbajaamas
- Tulekahju kustutamine raudtee-estakaadil
- Tulekahju kustutamine väljapanekupargis.
- Reostus või leke terminalis ja sadamas

Põhilisteks ohuobjektideks terminalis on kütusemahutid ja raudteetsisternide tühjendamise estakaad.

Hädaolukorra korral:

- peatatakse alltöövõtjate töö,
- terminali päästemeeskonda mittekuuluv personal koguneb juhtimiskeskuse vahetusse lähedusse saamaks edasisi tegutsemisjuhiseid,
- laadimistegevust võib jätkata alles peale juhtimiskeskusest saadud korraldust,
- töölubade väljaandmist võib alustada peale vahetuseülemalt loa saamist vastavalt kehtivale protseduurile.

Vastavalt butaanikäitlemise riskianalüüsile on butaanimahutite ohuala 800 meetrit soojuskiirgus). Joonisel nr 1 on nähtlikult jämeda joonega toodud esmane ohuala (r=310m) ning peenema joonega teisene ohuala (r=800m) BLEVE korral, mis oleks ühtlasi ka võimalik evakuatsiooni ala ERG 2004 kriteeriumite järgi.

Joonis nr 1

Suurõnnetuste ohtlikeks väljunditeks, mis võivad viia hädaolukorrani on:

- mahuti leektuli terminalis,
- vallitatud alasse väljavoolanud kütuse lombituli,
- suurtulekahju terminali raudteetsisternide laadimisestakaadil,
- plahvatus terminali raudteetsisternide laadimisestakaadil,
- kütuse merre sattumisega kaasnev ulatuslik keskkonnareostus.

Suure õnnetuseohu korral teatatakse häireolukorrast sireeni (elektrisireen C-40) teel, mille käivitab ASi Alexela Terminal vahetuseülem.

Häiresireeni korral (kuus järjestikust 60. sekundilist sireeni) tegutsege alljärgnevalt:

- Säilitage rahu ja kodus viibides sulgege aknad
- Vältige ettevõtte lähiümbrusesse sattumist (vähemalt 800 meetrit ettevõttest)
- Kuuldes häiresignaali ja olles ettevõtte lähiümbruses (600 meetrilise raadiuse sees) lahkuge viivitamatult sellest piirkonnast
- Vältige lahtise tule kasutamist ohualas – kütuse ja gaasiaurud võivad lahtise tuleallika olemasolul süttida
- Ohualast väljumisel veenduge, et Teiega kaasas olevad inimesed lahkuksid samuti ohualast
- Kuulake raadiot ja telesaateid täiendavate juhiste saamiseks
- Informatsiooni saamiseks õnnetuse kohta vältige hädaabinumbri (112) helistamist, sest sellised kõned blokeerivad telefoniliini.

Häiresireeni lõpusignaali on kuus järjestikust 30. sekundilist sireeni.

Suurõnnetuse korral koostab ASi Alexela Terminal kriisireguleerimismeeskond koostöös Lääne-Harju valla Kriisikomisjoniga ja/või kustutus-päästetööde juhiga hädaolukorra teate massiteabevahendis avaldamiseks, samuti kaasatakse kõik võimalikud jõud (sh AS Alexela Terminal töötajad, kes ei ole otseselt seotud hädaolukorra lahendamise) õnnetust mõjutavas piirkonnas olevate inimeste teavitamiseks. Informatsiooni edastamise käigus antakse käitumisjuhiseid ohuolukorras käitumiseks sh kasutatavad abinõud mürgiste gaaside sissehingamise vältimiseks (näiteks kasutada marlimaske vm sarnaseid abinõusid).

Olles suurõnnetuse ohuga ettevõtte, kinnitame, et oleme võtnud kasutusele kaitsemeetmete kompleksi tagamaks võimaliku õnnetuse korral kiiret ja toimivat reageerimist.

Kogu personal on koolitatud ohutuse, keskkonnakaitse ja tervishoiualal vastavalt igäihe töökohustustele. Töötajate kohustused ja vastutus on sätestatud töölepingutes ja ametijuhendites ning nende kohustus on teavitada kõigist vahejuhtumitest vahetuseülema ja alustada viivitamatult pääste- või koristustöid.

Tootmistegevuses kasutatavaid seadmeid kontrollivad selleks pädevad isikud. Meie tegevuse üle teostavad järelevalvet pädevad riigiasutused.

Võimaliku tulekahju kustutamiseks meie ettevõttes on kasutusel esmased tulekustutusvahendid ja statsionaarne tulekustutussüsteem.

Kinnitame, et AS Alexela Terminal teeb koostööd Päästeametiga, et tagada suurõnnetuse korral tegutsemine ja vähendada suurõnnetuse tagajärgi.

Järgmise lisa info saamiseks palun võtta ühendust kvaliteedi- ja ohutusjuhiga Toomas Saarepere tel: 679 0876, e-mail: toomas.saarepere@alexelaterminal.ee:

- suurõnnetusest ohustatud inimeste hoiatamine ja selle toimumisel teavitamine;
- ohustatud inimeste käitumine suurõnnetuse korral;
- taotluse alusel teavet inspekteerimiskava kohta ja vajadusel täiendavat teavet;

Samuti saab infot viimaste inspekteerimiste kohta aadressil <https://www.rescue.ee/et/ohtlikud-ettevotted>

Täname Teid, et tundsite huvi AS Alexela Terminal ohutusabinõude vastu. Loodame, et antud ohutusala informatsioon on piisav uskumaks, et tegutseme vastavalt Eesti Vabariigi kehtivatele õigusaktidele ning ei kujuta ohtu Paldiski linna elanikele.